

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

№ 59 (8.949)

1997 йил

26 май, душанба

Сотувда эркин нархда

Саноат

МУРАККАБ МОСПАМАЛАР

Бугунги кунда радиофармацевтик препаратлар муолажаларда кенг қўлланилмоқда. Бу хил моспалар турли хасталикларни аниқлаш, уларга аниқ ташхис қўйишда, айниқса қўл келмоқда.

Республикада бундай мураккаб техник мосламалар ишлаб чиқариш фақат «Радиофармацевт» корхонасида йўлга қўйилган. Корхона мутахассислари Ўзбекистон Фанлар академияси Ядро физикаси институти олимлари билан бамаслаҳат иш тутиб, қатор радиофармацевтик препарат намуналарини тайёрлашга муваффақ бўлдилар.

Корхона ҳозир 70 дан ортиқ радиоактив бирикма ва препаратлар турини ишлаб чиқариш билан шуғулланилмоқда.

— Корхонамиз Ядро физикаси институти негизда фаолият кўрсатмоқда. — дейди унинг директори М. Абдуқаюмов. — Махсулотларимизга бўлган талаб ва эҳтиёж ортиб бормоқда. Биз бор имкониятларни ишга солиб, республикамиз фани, айниқса соғлиқни сақлаш тизимини радиофармацевтик препаратлар билан таъминлашга эришиб келмоқдамиз. Радиоактив бирикмалар эндиликда геология, қишлоқ ҳўжалигида ҳам кенг қўлланилмоқда.

Хорижий мамлакатлардан олинган биуртмалар кўпайиб қолди. АҚШ, Германия, Финляндия каби мамлакатлар биуртмалари ҳам ўз вақтида адо этилмоқда.

Корхонада биопрепаратларнинг янги турларини тайёрлашга ҳам киришилди. Айниқса, нуклеини кислоталар ўрнини босувчи биопрепаратлар истиқболли деб топишмоқда. Шу сабабли уларни ишлаб чиқаришни мақсадга мувофиқ тарзда ташкил этиш йўлида самарали изланишлар олиб борилди ва замонавий технология яратилди.

«Радиофармацевт» корхонасида яратилган технологиялар илм-фаннинг физик-техник биология, биотехнология ва ирсият муҳандислиги каби йўналишлари истиқболларини белгилашда ҳам муҳим амалий аҳамият касб этмоқда.

Ақбар АЛИЕВ.

Бир неча кундан бери XII Тошкент Халқаро кинофестивали қизгин давом этмоқда. Учасулар, фильмлар ҳақидаги баҳслар, дўстлик мулоқотлари меҳмонлари ҳам, мезбонларни ҳам шод этаётир. Кинофестивал...

Суз — иштирокчиларга

ШАҲРИНГИЗ МАҲЛИЁ ҚИЛДИ

га Миср Араб Республикасида келган киноартист Илҳам Шоҳин билан суҳбатлашдик.

Шоҳин хоним, Тошкентда биринчи марта бўлишингизми?

— Ҳа, биринчи марта келишим. Илоҳум охириги бўлсин.

Шаҳримиз сизга ёқдимми?

— Тошкент жуда чиройли ва осуда шаҳар экан. Негиз осуда деб сўрасангиз. Балки ўзим осудаликни яхши кўрганим унинг менга шундай таъсир этгандир. Айниқса, шаҳарни буржаб турган боғ-роғлар, гул...

лар, яшилликлар жуда кўп экан. Менга кинофестиваль очилиш кунидagi фольклор дасталарининг чиқишлари, кўшиқлар, рақслар жуда ёқди. Мени маҳлиё қилди.

— Тошкентликлар Миср киноларини жуда яхши кўришади. Фатинн Ҳамама, Магда Камол каби аjoyиб артистларни хали ҳам эслаймиз. Айтингчи, ҳозир Миср киносида қандай ўзгаришлар рўй беряпти?

— Миср фильмлари бир-икки оғиз сўз билан таърифлаб бўлмайди. Ҳар хил фильмлар бор. Лекин бир нарсани айтишим мумкин: 1960 йилларда Миср киносида романтик жанр устуллик қилар эди. Ҳозир эса фильмлар асосан ҳаётий мумомаларни хал этишга қаратилган. Чўки ҳаётий мумомалар шу куннинг ташвишлари, икки севишган йигит-қизнинг бир-бирига этишгани ё етишмаганидан кура мумоқдир.

— Шоҳин хоним, кинофестивалда қандай фильмлар билан иштирок этяпсизлар?

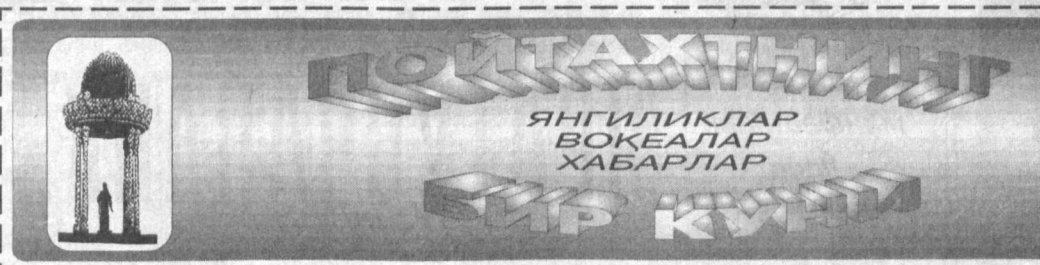
Биз икита фильм билан келдик. Бирини «Асал уйқусидан» деб аталади. Бирини «Дунё, сен менинг муҳаббатимсан». Бунисида мен бош ролни ижро этман. Ушбу фильм Миср томошабинларида катта қизиқиш уйғотди. Ойи хали фильмлардан бири, деб баҳоладилар. Бир қатор кинофестивалларда юксак мукофотлар билан тақдирландилар. Охириги сафар. Тунисдаги халқаро кинофестивалда Африка қитъасида энг яхши аёл рол ижроси учун берилган мукофотга сазовор бўлдим.

— Тошкент кинофестивалида ҳам албатта мукофотга сазовор бўлинг.

Бехад хурсандман, тилакларингиз ижобат бўлсин.

Фотиб МИРЗО ёзиб олди.

СУРАТДА: Илҳам Шоҳин (чапдан иккинчи) Миср киносанаъаткорлари даврасида.

Янгиликлар, воқеалар, хабарлар

«МЕРСЕДЕС-БЕНЦ» ПАРГА СЕРВИС ХИЗМАТИ

Ўзбекистон билан Германия ўртасида болганган иқтисодий алоқалар транспорт воситалари ва техникаси ривожига ўзининг ижобий таъсирини кўрсатмоқда. Бунини «Тошшаҳарйўловчтранс» уюшмасига қарашли автосервислар мисолида ҳам кўриш мумкин.

Германия автокорхоналарида тайёрланган «Мерседес-Бенц» автобусларнинг республикамизга қўллаб келтирилиши муносабати билан уларга техник хизмат кўрсатиш шўхлари ҳам очилибди. Эндиликда қўхалик хизматида бўлган бундай сервис хизмати маркази шахримиздаги 8-автосервисда ҳам ташкил топди.

Бир йилдан ортиқроқ вақт мобайнида ушбу марказ 250 га яқин «Мерседес-Бенц» автобусларига сервис хизмати кўрсатди.

— Бизнинг корхонамиз фаолияти доираси кенгайиб кетди, — дейди марказ бошлигининг ўринбосари Абдуқадир Хусанов. — Шўни инобатга олиб унинг бир неча шўхобчасини очига киришдик. Автосервиснинг ўзиди иш бошлаган шўхоба барча техник қўлайликларга эга. Шўнингдек, шахримиздаги 2-автосервис паркида ҳам бундай янгилик амалга оширилди. Ана шу корхоналар сервис хизмати ҳодимлари қисқа вақт ичиди 80 дан ортиқ автобусни сифати таъмирдан чиқариб тула техник ҳолатга келтирдилар.

Марказимиз мутахассисларининг барчаси малакали техник ҳодимлардир. Улардан 20 нафари эса «Мерседес-Бенц» немис корхоналарида ишлаб чиқариш таърибисини ўтаб, ўз малакаларини ошириб қайтди. Корхонада сервис хизматини аъло даражада ташкил этиш учун мустаҳкам замин ҳозирланди.

Бунини кўра марказимизда ҳар ойда ўртага 100-110 та автобўсга техник хизмат кўрсатишмоқда. Шўхобчаларда ҳам иш ҳажми ортиб бормоқда. Қисқаси, немис автобуслари 15 минг километр йўл босгандан сўнг таъмирлаш ва техник хизмат кўрсатиш учун бизнинг иш-тиригимизга боришмоқда.

«Тошшаҳарйўловчтранс» уюшмаси бошқаруви «Мерседес-Бенц» фирмаси билан яна шартнома тўзди. Ана шу келишўвга биноан Тошкент автокорхоналари яна 65 та янги замонавий автобусларга эга бўлади.

Ирода ПУЛТОВА.

«ОҚШОМ» — ДОИМИЙ ҲАМРОҲИНГИЗ

Қадри «Оқшом» мушаррийлари! Аввал хабар берганимиздек, шу кўнларда барча нашрлар қатори ўзингиз севиб ўқийдиган «Тошкент оқшом» газетасига ҳам шу йилнинг иккинчи ярми учун обўна кетмоқда. Бинобарин сиз мамлакатимиз, унинг пойтахти Тошкент шаҳрида, Ҳамдўстлик давлатларида, хорижий элларда бўлаётган энг сўнгги янгиликлардан хабар топомки бўлсангиз, ишдан келгандан кейин ўзингиз севиб турли мавзудаги мақола-ларни оилангиз даврасида мўлола қўлимоқчи бўлсангиз, «Оқшом» газетасига албатта обўна бўлишини унутманг. Чўки газета чакана савдо-га жуда ҳам негараланган микдорда чиқарилади. Обўна бўлсангиз унинг ҳар бир сони хонадонингизга ўзи кириб бораверади.

Шўни ана бир бор эслатиб ўтмоқчимизки, газетани йил мобайнида ёзилишингиз мумкин. Бўнинг учун шахримиздаги истаган алоқа бўлимига қилиб ҳар ойнинг ўнинчи кўнига қадар обўнани расмийлаштиришингиз керак. Демак 1997 йилнинг 10 июнигача сиз «Оқшом»га ёзилишингиз ва уни йил охирига қадар олишингиз мумкин.

«Тошкент оқшом»га обўна Ўзбекистон Республикасининг барча ҳудудларида чекланмаган микдорда қабул қилинади. Шу масалада бирор муаммо туғилмасин бўлса 33-29-33, 33-29-70 (тахририят) ёки 33-47-49 (Тошкент почтаси) корхонаси)га қўнғирок қилинг.

Газета индекси — 64690.

ҚАРОР ИЖРОСИ БИЛАН

Тошкент шаҳар ҳўкимлиги назорат инспекцияси томонидан бозорларнинг негизда ташкил топган 12 та очик турдаги акционерлик жамиятида ва «Тошбозорсавдо» уюшмасида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1996 йил 5 мартдаги «Бозорларнинг фаолиятини ташкил этишни ва аҳолига хизмат кўрсатиш сифатини яхшилашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони ва унинг ижроси юзасидан қабул қилинган Вазирлар Маҳкамасининг ҳамда шаҳар ҳўкимининг қарорларини бажарилиши ўрганилди.

Ушбу Фармон ва қарорларни бажариш юзасидан шаҳар ҳудудидида дехон ва буюм бозорларда қатор амалий ишлар қилинганлиги маълум бўлди.

Шў билан бир қаторда оқориндаги норматив ҳўжатларни бажаришда хато-камчиликларга йўл қўйилганлиги аниқланди. Очик турдаги акционерлик жамиятларнинг устас фонд муассасмалаштирилмаган. Таъсисчиларнинг устас фонд аниқланган бўлсада, қайси мулк билан кирганлиги номалўм.

Ақцияларнинг сотилиши таҳлил қилинганда «Олой бозори» очик турдаги акционерлик жамиятида меҳнат жамоасига ажратилган 11482 та акциядан 4,6 фоизи, «Миробод» бозориди 3 фоизи, «Эски Жўва» бозориди 1 фоизи, ҳамда «Паркент» бозориди 1,2 фоизига сотилганлиги аниқланди.

Бозорлар ҳудудидидаги савдо ҳарид корхоналарининг иш фаолияти Президент Фармонида қўйилган талабга жавоб бермайдилар. Махсуд бўлган савдо ҳарид корхоналарининг қўшлов ҳўжалик махсулотларини сотиб олиш бўйича тузган шартномалари тўлиқ бажарилмаганлиги, уларнинг товар айланш кўрсаткичи асосий қисми қандолат махсулотлари ва спиртли ичимликлар ҳисобига амалга оширилганлиги аниқланди. Текшириш жараёнида жами бўлиб 631 минг 518 сўм жарима ундирилди. Бундан 85 та шахс томонидан санитария-гигиена қўдаларини бузганликлари учун 68 минг 550 сўм, 217 та шахс соғлиқ қонунини бузганликлари учун 325 минг 968 сўм ундирилди. Шўнингдек, текшириш жараёнида 2 тоннадан зиёд ва 1 миллион 631 минг 529 сўмлик озик-оврат махсулотлари мўҳрабди қилинди. Шўлар билан бир қаторда «Ўз давлат савдо» қўриғидан ўтмаган ва 100 граммдан 360 граммга сўтучилик ҳўжасига ишлатилган ўлчов тарози ва 138 та оғирлик тошлари олиб қўйилди. Қўриқордаги камчилик ва хатоларни бартараф этиш мақсидида ушбу масала назорат инспекциясининг набабдаги йилгилиги мўҳаммадига олиб чиқилди. Унда шаҳар ҳўкимининг биринчи ўринбосари А. Ҳ. Миржалолов иштирок этди. Йилгилиши шаҳар ҳўкимининг ўринбосари — назорат инспекциясининг раҳбари Б. С. Комаров олиб борди.

Ушбу масала мўҳаммадига бўйича шаҳар Ички ишлар бош қўхмаси бошлиғи, милиция генерали З. Нориготов, шаҳар прокурорининг биринчи ўринбосари Б. Ҳақназаров ва шаҳар бўйича давлат стандартининг бошлиғи Х. Бобохонвалар сўзга чиқидилар.

Шаҳар назорат инспекцияси йилгилиши қабул қилган қарор «Тошбозорсавдо» уюшмасида ва очик турдаги акционерлик жамиятларида ижро интизоми етарли даражада эмас деб топилиди.

Фармонни бажаришда йўл қўйган хато-камчиликларни учун «Беш Ёғоч» ва «Эски Жўва» очик турдаги акционерлик жамиятларининг ишга принципал баҳо бериш «Тошбозорсавдо» уюшмасига қўшилишда ҳамда бунинг акционерларнинг набабдаги йилгилишига қўйиб чиқилди.

Оқордаги Фармоннинг тўлиқ бажарилиши шаҳар назорат инспекцияси томонидан доимий назорат остига олинди.

ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳридаги телефон тармоқларини таъмирлаш (сўли рақамлида) «Хавас» (сўли рақамлида) бўйича режадаги ишлар амалга оширилиши муносабати билан вақтинчалик, 15 июнга қадар 53-АТС—116-АТС ва 56-АТС—116-АТС йўналишлари бўйича алоқа бўлмайди.

Алоқа иншоотларини таъмирлаш юзасидан режадаги профилактика ишлари амалга оширилиши муносабати билан 26 майдан 6 июнгача Ж. Обидов, Мингиркин, 1, 2-Мингиркин қўхаларидаги барча уйларида, Ҳамид Олимжон майдонидидаги уйларида истикомат қилувчи 34/35-АТС абонентларида алоқа бўлмайди.

26 майдан 10 июнгача 16-Ситидаги 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7-уйларида яшовчи 57/58-АТС абонентларида алоқа бўлмайди.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ ВА РАДИОЛАШТИРИШ ИШЛАР ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

«ДИНАМО» ТЕННИС УЙИ

«Динамо» теннис уйини ҳўҳида қандайдиги наҳсияга етган «Хавас» турини эҳтирослари сўвмай, «Кайно» қўрлар ана инги гуруҳ «Хавас» қўрларни ўзига қорлади.

КЕЧА бу ерда раҳбар ҳодимлар ўртасида Тошкент шаҳар ҳўким таъсис етган «Биллур ракетка» сўврини учун пойтахт турини наҳсияга етди. Унда шаҳар ҳўкимининг ўринбосари, туман ҳўкимликлари раҳбарлари, шўнингдек, йирик корхона ва ташкилотларнинг бошлиқлари қатнашдилар. Икки кўн давомидида 40 нафарга яқин пойтахт «Хавас» қўрлари 8 та гуруҳга бўлиниб, қизгин беллашдилар. Тошкент шаҳар ҳўкимининг ўринбосари Шўҳрат Жалилов шўндай дейди: Яқинда ўтказилган республика «Хавас» туринида пойтахт вақиллари энг катта жамоа сифатида қатнашган эдилар. Аммо шахримиздан қўғина даъвогарларни «Хавас» жамоаси таркибига киритишнинг имкони бўлмаганди. Шўни ҳисобга олиб, шаҳар ҳўкимининг қарорига қўра, ўз туринимизни уюштирдик. Билисизми, ҳар бир туман вақиллари ўзига ҳос ўйин услўбларига эга. Бўгун қелиб деярли барча туманда катта-кичик теннис қўрлари ишлаб кўнларда, янгилири қўғилди. Айниқса, ҳозир қўғилиш ҳаддан

УЗБЕКИСТОН — КАМБОДЖА — 6:0!

хор 3 дақиқда уюшқўқлик билан ҳўжум уюштиришди. Биринчи тайм 4:0 ҳисоби билан яқинди. Набабдаги тўпларни Сергей Лебедев («Нефтич», 38-дақиқа) ва Андрей Федоров («Нефтич», 44-дақиқа) киритишди.

Танаффуз пайтида ўтказилган лотерия ўйинида қўллаб омадли ҳамкорларимиз қимматбаҳо ютуқларга эга бўлидилар.

Иккинчи таймда иккала жамоа тартибда баъзи ўзгаришлар бўлди. Мўҳлислар олқуши бир зум тингани йўқ. Шўни айтиш кераки, рақибларнинг ҳўжуми, чўройли зарбалари ҳам ҳолис баҳоланиб, самимий олқиланди. Оқдий иккибозлар сўбатиди Камбоджа ҳўқиди. Бу малакат Ҳиндиқитой ярим оролида жойлашганлиги, асосан гуруҳ

ТОШКЕНТНИНГ «БИЛЛУР РАКЕТКА»СИ

олиб борилаётган «Чорсу» спорт мажмуаси ҳўдасида соғлом авлодини тарбиялашдек эзгу фаолиятини бошлаган қўғонларидир. Унда қўғилла турдаги спорт заллари билан бирга 3 та ёпик, 12 та очик теннис қўғилари ҳам бор. «Плахтакор» теннис

топирилди. Учунчи ўрин эълани — Ақмал Икромов тумани ҳўқими Осмонхон Алихўжаев «Галабга» бўлган қўғонини учун» сўврини билан тақдирландилар. Сўвриларни Тошкент шаҳар ҳўқими Қозим Тўлаевга топширди. Энди ушбу турнир нати

ТОШКЕНТНИНГ «БИЛЛУР РАКЕТКА»СИ

жоларида қўра энг қўчи сак-зўқликка кирган қатнашчилар билан танишинг. О. Алихўжаев — Ақмал Икромов тумани ҳўқими, Р. Раҳматуллоев — Шайхонтоҳур тумани ҳўқимининг ўринбосари, Н. Шўкиров — «Тошмевазобасавдо-санот» бирлашмасининг бошлиғи, Р. Баймўллоев — Тошкент шаҳар ҳўқимининг биринчи ўринбосари, А. Мирқосимов — Яқкасарой тумани ҳўқими, А. Қосимов — шаҳар соғлиқни сақлаш бош қўхмаси бошлиғининг ўринбосари.

БОТИР САСАНОВ. СУРАТЛАРДА: Тошкент шаҳар «Биллур ракетка» турини финал ўйинида қўғиллашган Рустам Шарипов олган сураатлар.

БУГУНГИ КҲН НАФАСИ

МАМПАКАТИМИЗДА

• Тошкентда Ўзбекистон — Грузия ҳамда Ўзбекистон — Молдова ҳўкуматлараро комиссияларининг мажлислари бўлиб ўтди. Улар яқинда Ўзбекистон билан Грузия ҳамда Ўзбекистон билан Молдова ўртасида савдо-иқтисодий ва бошқа соҳаларда ҳамкорлик қилиш юзасидан икки томонлама ҳўкуматлараро ҳўжатлар имзоланди.

• Бош вазир Ўткир Сўлтонов ҳўкуматлараро комиссия мажлисида иштирок этиш учун амалий таъриф билан келган Молдова Бош вазирининг ўринбосари Валериу Булгар билан учрашди.

• Тошкентда АҚШ ахборот агентлиғи ва АКСЕЛС дастури томонидан Америка тил маркази очилди.

• Кеча Тошкентда «Ўзбекистон — Марказий Осиёга хорижий сармояларни жалб этиш маркази» мавзўида конференция иш бошлади. Уч кўн давом этадиган бу анжуман Америка — Ўзбекистон савдо палатаси ташаббуси билан ўтказилмоқда.

• Бўхоро пиллачилари пилла тайёрлаш бўйича давлат биуртмасини бажардилар.

• «ЎзДўЭлектроник» қўшма корхонаси ташкил этилганлиги тўрт йил тўлди.

ҲАМДУСТИПҚДА

• Россия раҳбарияти толибончилар Ҳамдўстлик чегарасини бузган тақдирларида МДҲга аъзо давлатларнинг коллектив ҳавфсизлик тўғрисидаги шартномаси механизми зудлик билан ишга туширилиши тўғрисида Афғонистон томонини оғохлантирди. Россиянинг Афғонистоннинг Мозори Шариф шаҳридаги бош қўнсулхонаси вақтинча Термиз шаҳрига қўғилди.

• Тожикистон Президенти Имомали Раҳмонов ҳамда Қирғизистон Президенти Аскар Ақаев Афғонистондаги сўнгги воқеалар муносабати билан ўз мамлакатларида чегаралари ҳавфсизлигини таъминлашга қаратилган ҳўкуматларнинг шўшилиш мажлисларини ўтказдилар.

• БМТнинг қўғилла ишлари бўйича олий комиссари Сагата Агата хоним ўзининг Марказий Осиё республикалари бўйлаб ўн қўнлик таърифини Алматыдан бошлади.

• Кишиневда Молдова Президенти Петр Лучинский ва Днестрбўйи республикаси Президентини Игорь Смирнов яқинда Москвада имзоланган ахлшўвдан сўнг илк бор учрашдилар. Унинг яқинда Молдова таркибидидаги Днестрбўйи республикаси мақомига аниқлик киритиш юзасидан икки томонлама комиссия ташкил этишга қелишди олинди.

• Бўгун Грузияда тикланган мустақиллик кўни байрам қилинмоқда. Шў муносабат билан Тбилисида ҳарбий парад ўтказилди.

ХОРИЖДА

• Оммавий ахборот воситалари сўнгги хабарларига қараганда толибончилар Кўндўз вилояти устидан назорат ўрнатганлар. Улар ҳозир Афғонистон бутун ҳудудининг 90 фоиздан кўпрогини ўз назорати остига олганлар. Афғонистон Президенти Бурхониддин Раббоний Эронга, генерал Абдурашад Дўстум Туркияга келди. Аҳмад Шўх Маъсуд қўмондонлигидаги қўғиллаи ҳўкумат қўғиллари ҳўзир Панжар дара-си ва Бадахшонда мўдофаа жанглири олиб бораёттирлар.

• Бўгун Россия Президенти Борис Ельцин Парижга келди. Эртага бу ерда Россия билан НАТОнинг ўзаро муносабатлари тўғрисидаги акт, деб номланган ҳўжат имзоланади.

• Жума кўни Эронда бўлиб ўтган президент сайловларида дастлабки маълумотларга қараганда собиқ маданият вазири, сўнгги вақтда президент маслаҳатчиси лавозимини эгаллаб турган Мўҳаммад Хаттоний голиб қичқан.

• Кеча Францияда бўлиб ўтган парламент сайловларининг биринчи босқимда дастлабки маълумотларга қўра Президент Жак Ширак бошчилигидаги ўнг қўчлар ҳамда коммунист ва социалистлардан иборат сўлар овоз беришда иштирок этган сайловчиларнинг нисбатан кўп овозини олган. Бу икки сиёсий қўчлар номзодлари 1 июнда бўлиб ўтадиган парламент сайловлари иккинчи босқимда болетелларига киритилди. Сиёсий қўзатувчиларнинг фикрича, ҳўқумрон ўнг қўчлар парламентда юздан ортиқ ўриндан маҳрум бўлиши мумкин. Аммо Президент Жак Ширак Миллий ассамблеяни тарқатиб бориб, мўддатидан илгари парламент сайловлари ўтказмаганида қелгуси йилда бўлиши керак бўлган сайловларда улар янада кўпроқ депутатларидан маҳрум бўлардилар, деб ҳисобланмоқда.

• Зорид ҳўкумат тепасига келган Л. Кабила бошчилигидаги исёнчилар ҳўкумати мамлакатдан қочган Президент Мабу-тунини ўз юртига қайтиб қелишга даъват этди. Бунда Мабу-тунга шаҳсий ҳавфсизлиги таъминланиши ваъда қилинди.

• Бўгун Эстонияда Болтикбўйи давлатлари раҳбарларининг учрашўви бошланди. У эртага Таллинда ўтказилиши мўжлавланган Латвия, Литва, Эстония, Польша ва Украина президентларининг олий даражадаги учрашўвларидан олдин Болтикбўйи давлатларининг ягона нўқтай назарини ишлаб чиқи мақсидида ташкил этилди.

• АҚШнинг кўп марта фойдаланиладиган «Атлантик» космик кемасининг тўққиз қўнлик парвози муваффақиятли ниҳосига етди. Бу парвоз давомидида «Атлантик» Россиянинг «Мир» орбитал станцияси билан туташтирилиб, ундаги халқаро экипаж аъзолари алмаштирилди.

• Хитойнинг Шанхай шаҳрида жаҳонда энг баланд иморат қўғилишига киришилди. У ҳўзир дунёда энг юксак ҳисобланган Малайзия пойтахти Сингапурдаги бинодан 8 метр баланд бўлиб, 460 метр қўққа бўй қўзайди.

— Алишер Мухамедович, юкорида оқшомхонларни туманнинг асосий кўрсаткичлари тўғрисида тасаввур берадиган баъзи рақамларни қайд қилиб ўтдик.

— Улар фикрни ифодалаш учун керак. Лекин булар бўлмагач кераксиз рақамларни қалаштиравериш кишининг ғашини келтиради. Айниқса, ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида. Одамлар бугун 10 та исботдан битта тасдиқ яхши. Қолаверса, кунимизнинг рақам рақам билан эмас, сифат билан ўлчанади. Бизнинг рақобатбардош, жаҳон бозори талабига жавоб берадиган маҳсулот деган сўзимизнинг замирида ҳам сифат ётади.

— Мавзунимиз йўналишини ўзингиз бошлаб бердингиз. Шундай экан, сўзни ўша сиз айтган жаҳон бозорига чиқишдан бошлаб қўлайлик. Зеро, биз сўз юритмоқчи бўлган Инсон манфаатлари йили режаларининг бажарилиши ҳамда мустақиллик байрамимизнинг муносиб кутиб олиниши ҳам биринчи навбатда самарали меҳнатга боғлиқ.

— Сиз ҳақсиз. Президентимизнинг «Қайси корхона ўзига чет эллардан шेरлик топмаган экан, унинг келажаги йўқ», деган гапларини келтирсак ўринли бўлади. Маълумки, эски, алмисқодан қолган ускуна ва технология билан рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариб бўлмайди. Бу муаммони ҳал этиш учун эса чет эллик шерикларни излаш лозим бўлади. Бу борада «Тошқўмачи» ҳиссдорлик жамиятида амалга оширилган ишлар диққатга молиқдир. Бу ерда мустақиллик шарофати билан дунёга чиқиш, хорижий ишбилармонлар билан иқтисодий ҳамкорликни мустаҳкамлаш имкониятига эга бўлди. Ҳозирги кунда Япония, Испания, Чехия,

бери жаҳон бозори юзини кўрадиган эмасми?

— Нега? Барча сай-ҳаракатларимиз шу йўлда бўляпти. Масалан, ҳозир «Эльбор» ва «Садаф»да иш ёмон эмас. Уларнинг маҳсулотлари ҳам четга чиқариладиган кун яқин. Бошқа корхоналарда ҳам шундай интилишлар бор. Ҳозир асосий эътиборимиз иқтисодиётни барқарорлаштиришга қаратилган. Чунки бунга эришмай туриб жаҳон бозорини қўзлаш осмондаги ойга саяхатни орозу қилиш билан баробар.

— Келинг, энди суҳбатимиз мазмунини бевоқифа инсон омилига буррайлик. Ахир 1997 йил — Инсон манфаатлари йили. Мана шунинг ўзи ҳам бизда одамларга ғамхўрлик биринчи ўринда туришини яққол исботлаб турибди.

— Бу йилги Ўзбекистон Республикасининг 6 йиллик байрами тайёргарлиги Инсон манфаатлари йили билан уйғунлашган тарзда олиб борилиши, табиийки, зимманимизда масъулиятни икки баравар оширади. Бугунги кунда ҳар бир киши Инсон манфаатлари йили деган сўз замирида қандай маъно муҳасаммалашганини, у олимизга қандай мақсад қўйганини яхши билиб олиши керак. Биласиз, бизда ҳаммаш аҳолининг ижтимоий муҳофазасига катта аҳамият бериб келинган. Бироқ бу тадбирлар тарқоқ ҳолда бўлиб, уларга ўтиш даврининг ўткир сиёсий-иқтисодий масаласини юмшатишга хизмат қилувчи вазифа сифатида қаралган эди. Эндиликда бу вазифага бутунлай ўзгача тарзда ёндашилмоқда. Инсоннинг сиёсий, иқтисодий, маънавий манфаатларини ҳимоя қилишни мувофиқлаштириш, яъни шу йўлда олиб бориладиган сай-ҳаракатларимизни умумлаштиришимиз нуктаи назардан қаралмоқда.

Ҳукуматимиз Инсон манфаатлари ҳи-

тида бор имкониятлардан фойдаланишяпти. Албатта, бундай дастур бизда ҳам тайёрланиб, ҳозирда амалда қўлланилмоқда.

— Ўйлаймизки, дастурда туманда истикомат қилаётган уруш ва меҳнат факрилари, нафақахўрлар ва ногиронларни ижтимоий ҳимоялашга алоҳида эътибор берилган.

— Шубҳасиз. Бундан ташқари уларга тўланадиган давлат нафақаларининг, ўз вақтида берилишини таъминлаш, фуқароларга қўрсатиладиган тиббий ёрдам

тини мустаҳкамлашдан иборатдир. Тўғри, бизда молия, солиқ ва банк тизимлари яратилди. Ҳў, бу тизимлар бозор иқтисодиёти талабларига тўла жавоб бера оладими? Афсуски йўқ. Чунки молия идоралари ходимлари онгиде эскича қарашлар ҳуқуқронлик қилаётганлиги сир эмас. Банклар ҳали ҳам корхона ва тадбиркорларнинг ҳақиқий ҳамкори, қўмақчиларига айлана олмаёттилар. Қолаверса, қўпгина корхона раҳбарлари ва тадбиркорларда ҳалигача ҳисоб-китобни тўғри йўлга қўйиш, молия интизомига

иссиқ нон цехи иш бошлади. Бу ерда бир кунда 800 та нон ёпилмоқда.

«Тошқўмачи» яқинида жойлашган «Яккасарой» супермаркетининг ҳали ишга тушганига қўп вақт бўлгани йўқ. Бу ердан истаган нарсангизни топишингиз мумкин. Маҳсулотлар орасида Бельгия, Германия, Франция, Туркия, Сингапур, Болтик бўйи давлатларидан келтирилган турли озиқ-овқат ва кийим-кечак бўмларидан бор.

7 та миллат вакиллари яшаётган «Тепла» маҳалласида 4 минг аҳоли истиқо-

булимлари фаол қўшилишган, — дейди бизга йўл-йўлакай Алишер Мухамедович. — Мақбалаимизда 15 мингга яқин ўқувчи таълим олмақда. Болалар боғчаларида эса ўқувчи яқин кичкинтой тарбияланмоқда. Бизда иқтисодий ўқувчиларни аниқлаш ва рағбатлантиришга алоҳида аҳамият бериляпти. Ҳар бир мактабда маънавият ва маърифат хоналари ишлаб турибди. Биллим масканларимизнинг ҳаммаси ўз оталиқ ташкилотларига эга.

Соғлиқни сақлаш, халқ таълими тизимидаги муассасаларни қайта таъмирлаш ишлари ҳам туман ҳокимиятининг доимий назоратида туради. Утган йили туман ҳудудидаги 12-турғўхона, 1-болалар касалхонаси қайта таъмирланди, 2-тиш касалхоналарини даволаш поликлиникасида эса бугунги кунда таъмирлаш ишлари давом этмоқда.

Туманда иккита маданият уйи ишлаб турибди. Хуршид ва Абдулла Авлоний кўчаларида жойлашган бу масканларда 16 та хаваскорлик тўғараклари мавжуд бўлиб, уларда 400 дан ортиқ ёшлар фаол қатнашмоқда. Иккита мусика мактаби 1080 та ўқувчига эга.

— Президентимизнинг «Болали оилаларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш» янада кучайтириш тўғрисида»ги Фармонида мувофиқ турт ой ичида 16 ёшгача боласи бўлган оилаларга 11 миллион 53 минг сўмлик нафақа берилди. Шу муддатда икки ёшли болали оилаларга эса 3 миллион 380 минг сўм нафақа пули тарқатилган, — деган ахборотни беришди бизга туман ижтимоий таъминот бўлими хизматчилари.

Республикада жисмоний тарбия ва спортни янада ривожлантириш ҳамда «Соғлом авлод учун» давлат дастурининг бажарилишини таъминлаш мақсадида туман ҳокимлиги замон талабларига жавоб берадиган «Тўқмачи» стадионини ҳашар йўли билан қайта таъмирлаш юзасидан ту-

куйдагиларни гапириб берди. — Худудимизда спорт билан шуғулланувчилар сони кўп сайин ортиб бормоқда. Айниқса, спортнинг футбол турига бўлган қизиқиш катта. Сув спортни бўйича махсус ихтисослашган мактаб фаолият қўрсатмоқда.

Кик боксинг бўйича Осиё чемпиони, туман фуқароси Ботир Зокиров ўз маблагаи ҳисобига «Биллур» спорт клуби очиб, бу ерда ёшларга спортнинг шу тури бўйича мураббийлик қилмоқда. Унинг шогирди Акмал Зокиров ўтган йил ноябрда Киев шаҳрида ўтказилган беллашувда жаҳон чемпиони ўнвонини қўлга киритди.

«Тай-бокс» бўйича Бангкок шаҳрида ўтказилган халқаро мусобақаларда Эркин Қуттибоев олтин медаль соҳиб бўлди. Футбол командамиз шахар қубоғи беллашувда биринчи ўринни қўлга киритди. Командага «Тошқўмачи» ва «Ўзпахтасанатотсотиш» уюшмаси, шунингдек Жанубий Кореянинг «Шингдонг» энэркоминк» фирмаси хомийлик қилмоқда. Яқинда уларнинг ёрдамида юз минг сўмлик спорт кийимлари сотиб олинди.

Машинамиз Бобур кўчасидан елиб бора туриб ҳокимнинг: «Бу йил кўча ва йўлларни таъмирлаш, ободонлаштириш ишига 3 миллион сўм сарфладик», — деган сўзларини эсладим.

— Агар зарурат бўлса «Жанубий» вокзалга ҳам олиб боришим мумкин, — дейди Алишер Мухамедович. — Ахир икки йил ичида у ерда ҳам ҳазилакам иш қилиб қўймадик. Вокзал бутунлай қайта таъмирланиб, кенгайтирилди, ер ости йўли қўриб битказилди. Унинг икки томони-га хизмат қўрсатиш тармақлари жойлашган. Икки гектарини эгаллаган майдон ободонлаштирилди. Ёш болали оилалар хонаси, маъмурий хона, кутубхона, ошхона, қаҳвахона, номоҳона, газета ва журнал сотаётган дўкан, «Манзил» рестора-

Инсон
манфаатлари
йили

Ўзбекистон
Мустақиллигининг олти
йиллиги олдидан

ЯРАТУВЧАНЛИК,

Туманлар
йўқмаси:
ЯККАСАРОЙ

БУНЁДКОРЛИК ҚЎЛАМЛАРИ

Яккасарой шаҳримизнинг йирик туманларидан бири. Бугунги кунда унинг аҳолиси 120 минг кишини ташкил этади. Худуди эса 1433 гектарни эгаллайди. Туманда учта олий ўқув юрти, 20 га яқин мактаб, 9 та поликлиника, 2 та касалхона жойлашган. Саноат корхоналарининг сони ҳам тобора ортиб бормоқда. Ҳозирда бу ерда йигирмадан ортиқ йирик ишлаб чиқаришлар мавжуд. Улар жумласига «Тошқўмачи», «Тошқўмачимаш», «Эльбор», «Садаф» ҳиссдорлик жамиятларини киритиш мумкин. Бу ерда 3 мингдан ортиқ хусусий фирмалар фаолият қўрсатмоқдаки, улар томонидан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар ички бозорни тўлдириш, туман иқтисодини кўтаришда муҳим оимл бўлиб хизмат қилмоқда.

Инсон манфаатлари йилида одамларга қўрсатилаётган ғамхўрлик ва Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 6 йиллик байрамига тайёргарлик масалалари юзасидан туман ҳокими, Олий Мажлис депутати Алишер МИРҚОСИМОВ билан суҳбатлашдик.

сифатини ошириш, имтиёзли дори-дармон олувчи шахсларга зарур дориларни тўла етказиб бериш масалалари ҳам назардан четда қолмаган. Шу ўринда бир мисол келтирай. Туманимизда бокучиси йўқ, ёлғиз нафақахўрлар ва уруш ногиронлари 74 кишини ташкил этади. Биргина шу йилнинг турт ойи мобайнида уларга 154 минг сўмлик озиқ-овқат маҳсулотлари ва дори-дармонлар бепул етказиб берилди.

— Инсон манфаатлари йили учун белгиланган тадбирларни амалга оширишда, айниқса, маҳалла қўмиталари ишини фаоллаштириш катта аҳамиятга эга.

— Шубҳасиз. Дастуриимизда улар олдида ҳам кам таъминланган оилаларга моддий ва маънавий ёрдам қўрсатиш, болали оилаларга давлат нафақаларини ўз вақтида етказишнинг назорат қилиш, маҳалла гузарларида одамларга керакли қўлайликларни яратиш, милиция ходимлари билан бирга жамоат оқсоий-талиғини сақлаш каби муҳим вазифалар қўйилган.

Гузарлар қўрилишига ҳам эътибор қўли. Сўнгги йилларда «Конституция», «Дамарик», «Қушбеги», «Бошлик», «Ракат», Абдулла Авлоний маҳалла гузарлари қўрилди. «Тепла» маҳалла гузарли қўрилиши давом этмоқда. У Ўзбекистон Мустақиллиги байрами арафасида фойдаланишга топширилди.

— Аҳолининг ижтимоий ҳимоясини яхшилаш, ишсизларни меҳнатга жалб этишда кичик ва хусусий тадбиркорликни сифат жиҳатидан янги поғонага кўтариш учун нима қилинмоқда?

— Бугунги кунда туманимизда 3 мингдан ортиқ хусусий фирмалар фаолият қўрсатмоқда. Уларнинг ёрдамида ўтган йили 8 миллиард 888 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Турт ой мобайнида бу кўрсаткич 5 миллиард 166,5 миллион сўмни ташкил этди. Бир сўз билан айтганда, иқтисодиётни шакллантириш учун хусусий мулк, кичик ва ўрта бизнесга биринчи даражали аҳамият бериш лозим.

1997 йилнинг устувор вазифаларидан айна бири кредит-молия тизими фаолият-

қатий риоя этишга жиддий муносабат шаклланиб бормоқда. Шу тўғрисида қорхона ва тадбиркорлар дебиторлик ва кредиторлик қарзларга ботиб қолишган.

— Инсон манфаатлари дастурида ҳар бир оила, ҳар инсоннинг ҳаёти ва фаровонлигини яхшилаш масаласига алоҳида эътибор берилган. Туманда бу йўналишда нима қилинляпти?

— Жорий йилда давлат бюджетининг ижтимоий соҳага қаратилган харажатлар қисмини асосан коммунал хизматлар учун сарфлашни кўзда тутганимиз. Бу уларни капитал таъмирлаш, газ, канализация, ичимлик суви тармоқларини яхшилаш деган сўздир. Шунингдек, уй-жой, мактаб ва бошқа муассасалар қўрилиши ҳам диққат марказимизда. Туманимизда янги-янги савдо расталари, нон дўконлари, ошхона, қаҳвахона, ши-foxоналарни бунёд этиш ишлари кенг миқёсда олиб боришмоқда.

— Минг эшитгандан бир бора кўрган афзал» деган гапга амал қилсак. Тумани айлансак.

Танишувни «Яккасаройтаом»дан бошладик.

Жамият бошқаруви раиси Ҳожибек Урмоновни Усмон Носир кўчасидаги 26-мактаб қаршисида янги очилган дўкон ва қаҳвахона олдида учратдик.

— Янги қўрилиш мажмуамиз шу бугун иш бошлади, — дейди у бизга. — Уни 30 кунда ҳашар йўли билан қўриб битказдик. Қўриб турибизки, ҳам йўл юзидидаги энг катта бекат обод бўлди, ҳам одамларга қўлайлик яратилди. Тўртта сотувчи хизмат қилаётган мажмуага Қодиржон Самедов бошчилик қилмоқда.

— «Яккасаройтаом» туман аҳли учун Мустақиллик байрами шарофига яна қандай қўлайликлар яратмоқчи?

— «Самарқанд» автобекатида саргароҳхона қад қўтаряпти. Унинг ёнидаги дорихона эса муддатидан илгари фойдаланишга топширилди. Тўқмачилар маданият саройи яқинидаги «Қизил гўмба» ошонаси, Абдулла Қаҳҳор кўчасидаги лағмонхонани қайта таъмирляпмиз. «Яккасарой-1» маҳалласида

мат қилади.

Маҳалла маркази қўрилиши билан танишдик.

— Асосий ишларни ўзимиз ҳашар йўли билан бажаряпмиз, — дейди оқсоқол Шоазим ака Шоумаров. — Гузаримиз Мустақиллик байрами арафасида ишга туширилади.

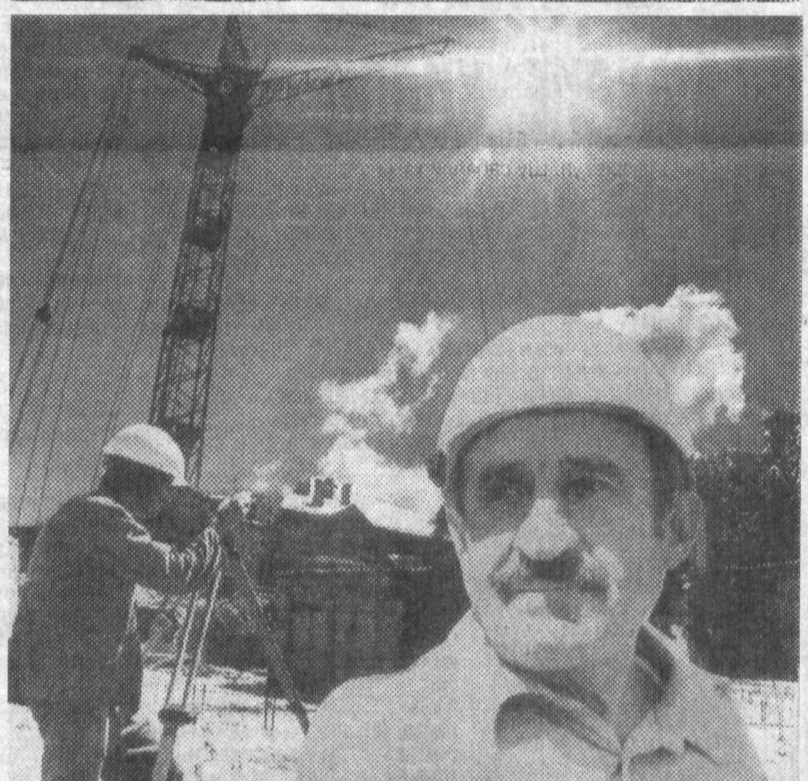
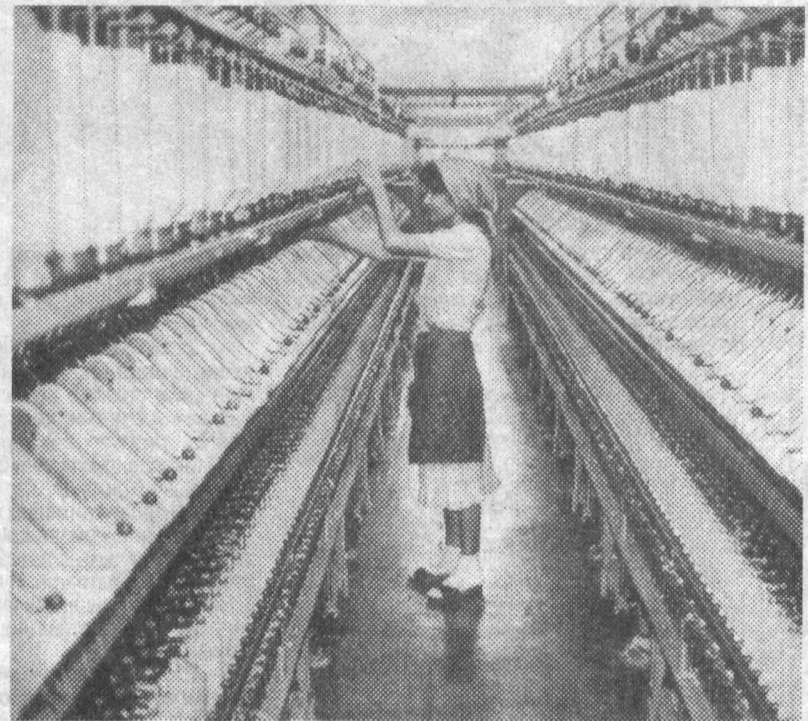
Тўқмачилик маданият саройида ҳам таъмирлаш ишлари кетяпти. Эндиликда у Енгил саноат уюшмаси уйи макomini олади. Шунингдек, тўқмачилар уйингоҳи ва Бобур номли маданият ва истироҳат боғларида ҳам таъмирлаш юмушлари қизгин олиб борилаётганининг гувоҳи бўлдик.

Туман қўрилишлари эътиборга молик. Ҳозир бу ерда 48 та қўрилиш ташкилотлари фаолият қўрсатяпти. Бу йил биринчи чоракда уларнинг кучи билан янги уй-жойлар, 319-мактаб биноси қўриб битказилди. Ҳозир мактабда ёпиқ сув ҳавзаси бунёд этилмоқда. Республика байналмилал маданият маркази ишга туширилди. Қурувчилар Бобур кўчасида 90 оилага мўлжалланган турар жой биносида бунёдкорлик ишларини олиб боришяпти. «Бинони Мустақиллигимизнинг 6 йиллик байрами арафасида фойдаланишга топширамиз», дейишди улар. «Сифат» ҳиссдорлик жамияти қурувчилари эса кўни кеча Баранов кўчасида қад қўтарган 40 оилали турар жой биносини фойдаланишга топширишди.

«Туманда газлаштириш ишлари неча фоизга бажарилган», деган саволимизга «Туманга» идораси бошлиғи «Юз фоизга адо этилган» деган жавобини берди.

Бу йил 2,4 километр майдонга оқва сув қўвувлари ётқизилди. Шу билан туман тўла каналлаштирилган бўлиди. Мустақиллик байрамигача бу ишни тугаллаш режалаштирилган.

— Дастуриимиздан биринчи синф ўқувчиларини ўқув қўроллари билан бепул таъминлаш, иқтисодий нонор оилалардаги болаларни синф ўқувчиларини кийим-кечаклар билан таъмин этиш, уларнинг соғломлаштириш масканларидан бепул дам олишини ташкил этиш каби масалалар ҳам кенг ўрин олган. Бу ишга «Маҳалла», «Нуруз», «Наврўз», «Соғлом авлод учун», «Эккан» хайрия жамғармаларининг туман

мандаги вазирликлар, корпорациялар ва ташкилотлар раҳбарларига мурожаат қилди. Ушбу хайри ишга «Ўзпахтасанатотсотиш» ҳиссдорлик уюшмаси раиси Эркин Зокиров, «Ўзқурилишматериаллари» концерни раиси Ақромжон Ибобов, «Саноат-қурилиш-индустрия» бирлашмаси бош раҳбари Аҳрор Саидовлар биринчилар қаторида қўшилиб, стадионни қайта таъмирлаш учун зарур бўлган барча моддий ёрдамни беришга тайёр эканлигини билдирди. Улар бу иш учун ўз имкониятлари доирасида 5 миллиондан 15 миллион сўмгача маблағ ажратдилар.

Туман жисмоний тарбия ва спорт кўмитаси раиси Абдумўмин Абдувожов эса

ни қўрилди. Йўловчилар мушкулчилиги осон қилиш учун 15 та чиптахона мўлтазам ишлаб турибди.

Бир сўз билан айтганда, туманда инсон манфаатларини қўллаб, Мустақиллигимизнинг олти йиллигини муносиб кутиб олиш учун қўп савобли ишлар қилинмоқда. Улар, самараси ҳозирроқ кўзга ташланиб турибди. Бунёдкорлик ишларининг қўламини эса бу хали «ҳамир учидан пати»-дек гап эканлигидан далолат берапти.

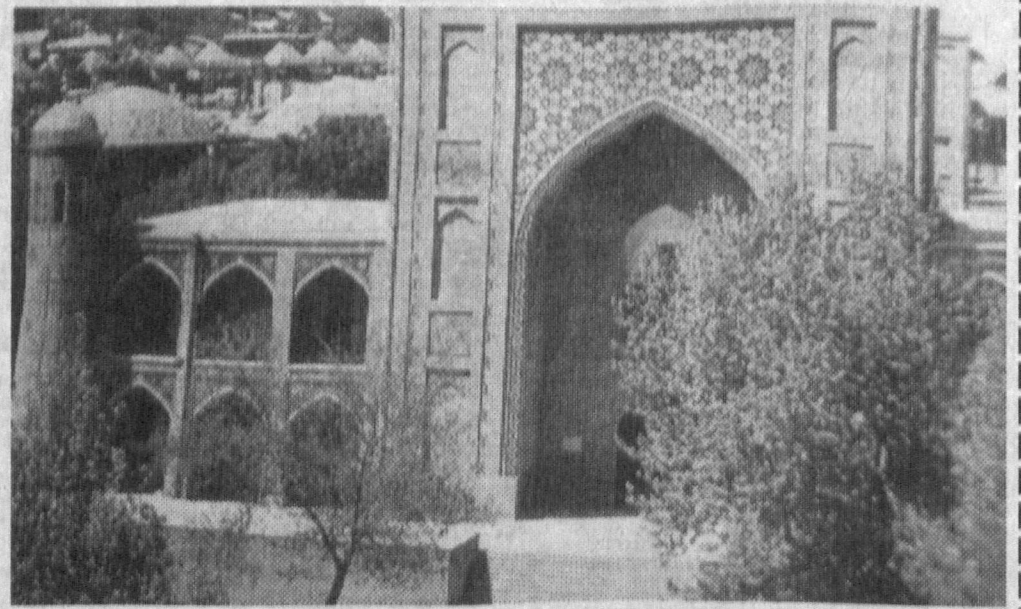
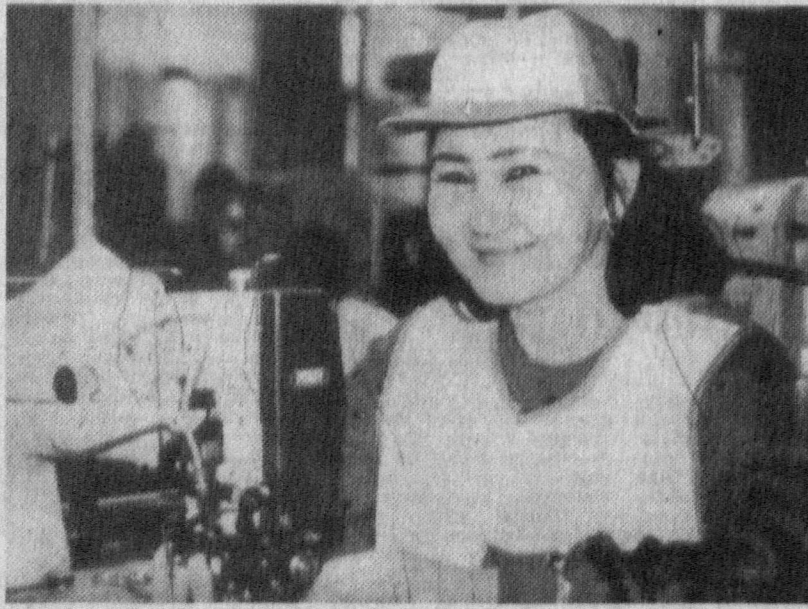
Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.
«Туманинг бугунги кўнини акс эттирувчи суратли намуналарни Рашид Галиев тасвирга туширган.

Россия, Украина, Қозғистон давлатлари билан тўқмачилик соҳаси бўйича икки томонлама шартномалар имзоланган. Бу корхонага замонавий технология, юкори умумли ускуналар сотиб олиш, ишлаб чиқариш эътиҳоларини қондиришда қўл келаяпти. Йилга 6 миллиард сўм атрофида маҳсулот ишлаб чиқараётган корхона шунинг бир қисmini чет эллик харидорларга валютга сотаяпти. Утган йили бу кўрсаткич 1,5 миллион АКШ долларини ташкил этди. Бундан ташқари Австрияга 1 миллион метр энг газмоллар валютга сотилди.

— Тумандаги бошқа корхоналарчи, уларнинг маҳсулотлари ҳали-

моясини амалга оширишнинг бир йилга мўлжалланган чора-тадбирлар дастурини бежиз ишлаб чиқмади. Ундан шахсон ижтимоий-иқтисодий манфаатлари ҳимоясини амалга ошириш, инсон ҳуқуқи ва эркинликларини қафолатлаш, инсоннинг маданий, маънавий, интеллектуал салохиятини рўёбга чиқариш учун шарт-шароит яратиш каби тадбирлар ўрин олган. Гап юкоридаги режалар қуруқ сўзга айланиб қолишига йўл қўймасликдир. Шуни назарда тутиб, ҳокимлик барча маҳкамалари, корхона, ташкилот, муассасалар ўз дастуруларини ишлаб чиқишгани, бугунги кунда улар белгиланган режаларни амалга ошириш ус-

Умуминсоний қадриятлар ва миллий тараққиёт

Санъатнинг жуда кўп турларида соҳибқирон Амир Темур сиймоси анча мукамаллашган. Йиллар оша сайқал топа борган.

Ҳақ қарор топиб, 660 йилдан кейин ҳайкалрош қўлига ҳалб қўрида пишиқган «қуроллини» олди, расм бисотидаги ахиб рангларини тўкиб солди. Тикувчи эса олтин қўлларида сеҳрли игна-

СОҲИБҚИРОН ЮЛДУЗИ

сида шохона либослар тикди, ашёр битди шоир, илҳом париси қўнган қалбдан бетакрор сатрлар терилди, ахли санъат бирлашиб, шохлик тожин кийгазди. Энди унга жон ато этмоқ керак эди. Ким унинг талқинини ақс эттира олади? У қандай бўларкин? Муҳлис талабига жавоб бера олади-

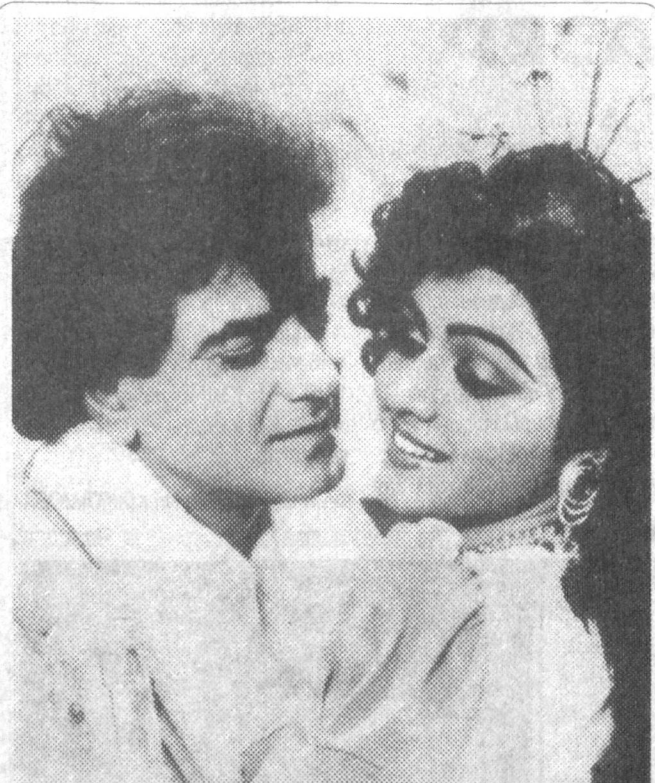
ми? Қўнғил тўладини ундан? Соҳибқирон салобати, улғуворлиги, ўша тийрак ниғоҳ, сўз ўхшайди-ми? Кино усталари шундай ўйлар билан буюк Темур сиймосига жон бахш этди. Бу бахт режиссёр Исмаил Эргашев ва Бақо Содиқовларга nasib этди. Фильмда таниқли ўзбек, тожик, қирғиз актёрлари иштирок этдилар. Соҳибқирон ҳақидаги биринчи фильмда Темурбекнинг тахтига чиққунга қадар даври камраб олинган.

Фильм илк ижодий иш бўлгани сабаб ҳам мунозарали ўринлари кўп. Шу сабабли ҳам баҳслар ҳали ҳам давом этаётти. Экран асарининг тасвири мукамаллиги, мураккаб сўмчалари бир овоздан мутахассис-томошабинлар таҳсинига сазовор бўлди (бош тасвирчи — Рифкат Ибрагимов). Амир Темур сиймосини яратиш — ёш, иқтидорли театр, киноактёри Бехзод Мухаммадқаримовга nasib этди. Буюк Амир Темур бадий фильми XII Тошкент Халқаро кинофестивали танловига тақдим этилди. Бугун фильм кино ижодкорларининг дил сўзларини эшитинг.

◆ **Бехзод МУХАММАДҚАРИМОВ:** Тўғри, ёшман. Амир Темур ҳам бир вақтлар ёш бўлган-ку! Ролим ҳақида нима ҳам дейишим мумкин? Ижодаги баъзи бир жиҳатлари яхши, ёқмаган томонлари ҳам бор. Кинода бир нарсаси бор: суратта олиш жараёнида қилинган иш шу бўйича қолади. Уни қайтариш имконияти йўқ. Театрда, сахнада хато-ларни тузатиш имкони бор. Бугун яхши ўйнаб, эртага ёмон ўйнаш ҳам мумкин. Кинонинг нозиклиги шундаки, яхшими, ёмонми қилинган иш тасмаларга муҳрланиб қолади.

◆ **Исмаил ЭРГАШЕВ:** Назаримда Соҳибқирон руҳи ҳамisha ёнимизда бўлди. Амир Темур роли умуман бошқа актёрга берилган эди. Сўмча жараёнида 3 кун ичида 6 та суратга олиш аппаратлари носоз ҳолга келиб қолаверди. 9 апрель — Амир Темур туғилган кун! Бехзод Мухаммадқаримов суратта олиш майдонига етиб келди ва ижодий гуруҳ ишга киришди.

Фильмнинг тасвирий тили, актёрлар ансамбли, Бехзод Мухаммадқаримовнинг ижроси, монтаж, му-сика ҳақида талай фикрлар билдирилди. Бу қувонч-ли. Энг муҳими биринчи қадам ташланди. Бобомиз Амир Темур экранда гавдаланди. Бехзод энг бахтли актёрлардан бири бўлса керак, менимча.

ЯНГИ ЮЛДУЗ

Житендра — бугунги хинд киносининг янги гуруҳ киноактёрлари вакиллари. У барча киноюлдузлар каби келишган ошқ ёки ҳақиқат учун курашувчан чағдаст, ўқтам йигитларни ўйнаб, муҳлислар эътиборини қозongan. Житендра Шридеви, Нилам каби аёл киноюлдузлар билан ажойиб жуфтликни яратган. Хинд фильмларида кейинги йилларда Европа, Америка фильмларида тақлид этиш кучли бўлмоқда. Бунда ўз-ўзидан Житендра каби киноюлдузлар ҳам романтик қаҳрамонлардан кўра жангари, курашчан, адолатпарвар йигитларни ўйнаб, ижодий фаолиятини бийитиб бормоқда.

Житендранинг XII Тошкент Халқаро кинофестивалига ташриф буюриши ўзбек томошабинлари учун қувончли ҳодисадир. Ишончимиз қомилки, у иштирок этган фильмлар билан Тошкент кинофестивали экранда танишамиз.

Жаҳон НИШОНОВА.

СУРАТДА: Житендра «Болагинам» фильмида.

Италия киноси

ПЛАЧИДО ҚИЁФАСИНИ ЎЗГАРТИРАДИ

Ҳақиқатан ҳам комиссар Каттани қиёфасида қанча юриш мумкин? Ахир у неча йиллардан бери ҳақиқат учун тоғмас курашчи бўлиб яшайди-ку?

Ҳаётда Плачидо бутунлай бошқача — қўлига биронта яхши китоб олиб, юмшоқ ўриндикда ўтиришни хуш кўради. Лекин афсуски кино унинг вақтини буткул олиб қўйди. Италияда энди иш бошлаш арафасида турган ёш режиссёрларга бирортаси ёрдам қўлини қўзай демаганига актёрнинг хуноби ошади. Шунинг учун у ношир Пьетро Вальсески билан ҳамкорликда «Чинерона — 1992» кинофирмасини тўзди-да, имкониятдан фойдаланиб режиссёр сифатида «Пумаро» деган фильмининг суратга олди. Мазкур асарни дарҳол Канн кинофестивалига ҳам тавсия этишди.

Режиссёрлик иши Микеле Плачидога жуда маъқул келди. У магрибик ёзувчи Мухаммад Шукрийнинг «Аччиқ нон-деб номланган ажойиб романини экранлаштиришни оруз қилди. Вокзаллар асримизнинг 50-йилларида, Мароккада мустақил-лик учун кураш кетаётган давр-да бўлиб ўтади. Унинг бош қаҳрамони мураккаб сиёсий тўқ-

нашувлар ва ишқий найранглар айланиб олган марказга тушиб қолади.

М. Плачидо кинопродюссер-ликда ҳам ўз қучини сиёсат кўрди. Марко Беллоконинг «Хуш» фильмида қатнашди. Актёр сифатида ҳам фаолиятини тўхтатгани йўқ. Режиссёр Марко Ризи Аурелио Гримальди асари асосида суратга олган фильмда, афгон уруши ҳақидаги «Афгон жароҳати» картина-сида рус майори, шунингдек испан режиссёри Хосе Мария Санчес ижодига мансуб теле-серияда журналист ролларини ижро этди. Журналист қаҳрамони бир варақайга уч тарафдан: кимёвий саноатдаги жосуслик, бир мафия гуруҳи ва халқаро терроризмни текширув ишини олиб боради. Табиийки, у яна иродаси мустаҳкам ҳақиқий курашчи бўлиб гавдаланади. Лекин бу сафар анча кўн-гилчан, юмшоқ табиатли.

Жамила АСАДОВА.

СУРАТДА: Микеле Плачидо

«Афгон жароҳати» фильмида.

Бугунги кунда олий ва ўрта махсус ўқув юртиларига талабалikka қабул қилишда ўтказилаётган тест синовлари йил сайин тоқимиллашиб бормоқда. Бу борадаги тажрибалар, муаммо ва янгиликлар ҳусусида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест марказининг директори Муҳсин МУҲИТДИНОВ билан суҳбатлашдик.

— Тест синовлари тобора тақомиллашиб бораётган экан, демак, бунда ўтган йилги тадбирлардан орттирилган тажриба ва хулосалар асқотмоқда, шундайми?

— Албатта, шундай. Ўтган беш йилда олий таълимга тест синовлари орқали қабул қилиш олий ўқув юртиларини фақат билимли ёшлар билан таъминлашга замин яратди. Бунинг натижасида бугунги кунда ёшларнинг таълимга бўлган муносабати ўзгараётганини сезиш мумкин: улар тест синовларига тайёрланиш жараёнида тахрибали муаллимлар, мутахассислардан билим олиш, махсус тайёрлов курсларида ўқишга асосий эътибор қаратмоқдалар. Чунки улар

Тест

АСОСИЙ ТАЛАБ — ПУХТА БИЛИМ

олий ўқув юрти талабаси бўлишдек шарафга фақат пухта билим муяссар этишини тобора чуқурроқ англамоқдалар. Ўтган йили тест синовларида республика бўйича 220 мингдан ортиқ абитуриент қатнашди. Бунда олий ўқув юртиларида ҳар бир ўринга ўртача 4 ярим, ўрта махсус ўқув юртиларида эса 2 кишидан тўғри келди. Тест синовлари жараёнида иқтисодий, ҳуқуқшунослик, тарих, тиббиёт, роман-герман ва шарқ филологияси, журналистика соҳалари бўйича танлов даражаси энг юқори бўлди.

Давлат тест маркази ўтган йилги қабул натижаларини таҳлил этиб, махсус маълумотлар тўпламини чоп этди. Уни ҳозирги таълим тизимимизга берилган баҳо дейиш ҳам мумкин. Бу ҳам бир янгилик. Зеро, эски усул — ўқитувчи оладиган имтиҳон усули бундай имкониятга эга эмас. Тўпламдаги маълумотларга кўра Бухоро, Самарқанд, Хоразм вилоятлари, Тошкент шаҳрининг махсус ўқувчилари билим жиҳатдан юқори кўрсаткичларга эга. Сурхондарё, Жиззах, Сирдарё вилоятлари эса ақинча. Аммо умумий ҳисобда йил сайин абитуриентларнинг билим даражаси ошаётганини кузатиш мумкин. Бунга ўтиш билимнинг тобора юқорилаб бораётгани далилдир. Шунингдек, ёшлар билимининг таҳлил этган тўплам юртимизда таълим тизими барча жойларда бир хилда ишламаётгани, ўқитиш шакли ва услуби бир-биридан фарқ қилишини кўрсатди. Албатта, бу муаммоларнинг ўзига хос сабаблари бор, ҳусусан ўқув қўлланмаларининг етишмаслиги, жойларда айрим ўқитувчилар билимининг саёзлиги, мактабларда моддий-техник шартнонинг қониқарсизлиги ва ҳоказо.

— Ёшлар билимининг сиёсийдаги компьютер ҳар ҳолда темир-да, баъзан иқтидорли бола қилиб, иқтидорсизини «қўллаб» юбориши мумкин, деган гап ҳам юради одамлар орасида.

— Бундай фикр ҳеч қандай асосга эга эмас. Аввало шунини айтиш керакки, тест синовларини кўп йиллардан бери қўллаб келаётган Америка Қўшма Штатларида бундай танловлардан нафақат олий ўқув юртиларига қабул қилишда, балки бошқа жаҳонларда ҳам, масалан, ҳарбий хизматга олишда, раҳбарлик лавозимига тайинлашда фойдаланилади. Чунки тест инсон фазилатларини аниқлашда дунё миқёсида энг объектив усул саналади. Унинг ёрдамида кишининг ақлий салоҳиятидан ташқари ҳатто юрагидagi ўтини ҳам аниқлаш мумкин. Умуман олганда бизда одамларнинг теста бўлган муносабатини ўзгариштириш керак. Зеро, унинг ёрдамида инсон омилдан, ақлий салоҳиятидан илоҳи борица унумли фойдаланиш бугунги куннинг долзарб вазифасидир. Тест синовлари масаласида турли ҳаёлга борадиганлар орамизда ҳали ҳам бор. Улар эскича фикр юритадиган, дунёқараши бугунги кун талабларига жавоб бермайдиган кишилардир.

Иқтидорли бола масаласига келсак, бундай ўқувчи мактабни тугатгунча қадар фанлар бўйича ўтказилган республика ва халқаро олимпиадаларда ўзини намойиш этди. Президентимизнинг «Ўзбекистон ўқувчи-ёшларини рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонида кўра бундай олимпиада ғолиблари олий ўқув юртиларига тест синовларисиз қабул қилинади. Шундай экан иқтидорли бола сира четда қолиб кетмайди.

Тест синовларидан ўтолмаган ва бунинг сабабини аниқлаш мақсадида бизга қайта мурожаат қилган абитуриентларнинг тест натижалари таҳлили шунини

кўрсатдики, бундай абитуриентларнинг ҳақиқатан ҳам билимни даст ёки ўзлари танлаган мутахассислик бўйича балл тўплашда қимдир улардан ўзиб кетган. Ахир олий ўқув юртиларига қабул қилиш тахрибасида мактабни олтин нишонга тугатган абитуриентларнинг биринчи имтиҳондан «йўқилиб» қолгани ҳоллари кўп бўлган эди-ку! Дарвоқе, тест натижаларидан қониқмаган абитуриент ёки ота-оналар марказимизга мурожаат этиб, ўзларининг жавоблар варақалари билан танишишлари мумкин.

— Маълумки, бу йил тест синовлари жараёнида тушадиган саволлар йиғиниди «Ахборотнома» журналида ўтган йилга нисбатан бирмунча барвақт эълон қилинди. Бундан ҳам қандайдир мақсад қўзланган бўлса керак?

— «Ахборотнома»ларини тузишда етакчи олимлар, олий ўқув юртилари ва мактаб ўқитувчилари жалб этилгани сабаб улар мукамалликка эга. Журнал сўнггида олий ўқув юртилари ҳамда халқ таълими соҳаси ходимлари мазкур тест саволлари ҳусусида фикр-мулоҳазалар билдиришларини сўраб мурожаат этилган жумла бор. Шунга кўра марказимизга қўлгана педагоглардан мактублар олди. Бу иш янада раванқ топиши учун олимлар, педагоглар ўртасида «Энг яхши тест муаллифи» номли танлов эълон қилганимиз. Ўтган йили танлов натижаларига кўра 9 та одам диплом ва пул мукофотлари билан тақдирланди. «Ахборотнома»лар ҳозир ҳам мактабларда синовдан ўтмоқда.

Айни пайтда «Ахборотнома»ларнинг барвақт эълон қилиниши абитуриентлар томонидан ундаги савол-жавобларнинг ёдлаб олиниши имконини беради ва бу ҳол билимнинг чуқур эканини асосламайди, деган фикрлар ҳам йўқ эмас. Шунини ҳисобга олиб биз тест топшириқлари миқдорини икки баробар ошириб, 35 мингга етказдик. Ундан ташқари саволлар ва жавобларнинг ўрни компьютерда ара-лаштириб юборилди. Шунинг учун уларни ёдлаб қолтириш фойдаси йўқ. Қолаверса, 35 минг савол-жавобни эсда сақлаб қолиш осон деб ўйлайсиз-ми? Тест саволлари орасида «Ахборотнома»нинг эски ва янги сўнгаридаги саволлар ҳам учрайди.

Тахрибаларимиздан маълумки, тест синовлари арасида абитуриентларга тайёр савол-жавоблар вариантини сотиб, пул ишлабдиган «хожатбарорлар» кўпайиб қолади. Маслаҳатим — уларга ишонманг. Мана бир мисол, яхшида газеталардан бирининг илова нашри бизнинг «Ахборотнома» журналимиздан бир парча — саволларга жавоблар чоп этибди, нашрнинг тез тарқалиб кетишини кўзлашган шекилли. Ўша савол-жавобларни синчиклаб текшириб кўрдим, ундаги жавобларнинг кўпи нотўғри белгиланган. Баъзи саволларга икки хил жавоб кўрсатилган, холбуки, тест технологияси бўйича бундай бўлиши мумкин эмас. Бундай ишлар абитуриентларнинг синовларга тайёрланишида уларни чағнатди, ҳолос. Бу сабаби натижалар бериши мумкин.

Қўтичликка маълумки, ўтган йилдан буён тест синовларининг кўп вариантли тизимидан фойдаланиш йўлга қўйилган. Бу тизим Патент идораси томонидан ҳужжат билан ҳимояланган. Унга қўра саволлар вариантини тузиш ва танлаш бевосита «ақли машина»лар зиммасига юклатилган, унга инсон четдан таъсир қўрсотолмайди. Жавоблар варақаларини ҳам компьютернинг ўзи қайта ишлаб, абитуриентнинг тўплаган билимларининг махсус варақада чиқариб беради. Унга ҳеч ким ўзгариштириш ҳам, тўлдирши ҳам қиритолмайди.

— Бу йил ўтадиган тест синовларига қандай янгиликлар киритилган?

— Бу йилги янгиликлар ҳусусида гапирганда, аввало абитуриентда жавоблар варақасини тўлдиршидаги масъулият ҳиссининг кучайганини айтиш лозим. Яна бу йил тест синовлари бошланишидан аввал абитуриентлар билан 30 дақиқалик йўл-йўриқ бериш ишларини ўтказишни мўлжалладик. Бу муҳдат тестдан ўтишга кетадиган вақтга қиймайди. Аудитория раҳбарларида тест тадбирларини интизом ва тартиб билан ўтказиш жавобгарлиги кучайтирилди. Энди абитуриент ўз аудиториясининг назоратчиси ҳам саналади ва барча интизомсизлик ҳақида овоза қилиш мумкин. Бу нима дегани? Аввало тест жавоблари солиingan пакет аудиторияга келтирилганда мутасадди раҳбар унинг муҳрини абитуриентлар кўзи олдида бўзиб очилиш шарт. Яна шунини айтиш керакки, абитуриент тестни фақат синов деб эмас, балки а биринчи раунгга ўтасидаги ўзаро рақобат деб ҳам тушуниши зарур. Шунда сингуляр саволларга жавоб топшишда ёрдам сўраган бошқа сингуляр илтимосини рад этади (аслида бунга ишон ҳам йўқ), чунки бундай «холо» хизмат эртага бўлажак саралаш пайтида унинг ўзига зарар келтириши мумкин. Тестлар рисоладагидек ўтиши учун жавоблар варақасида махсус хой ажратилган бўлиб, унда «Ҳаммаси тўғри» ёки «Тест ўтказилмади» деган савол ёзилган. Абитуриент бу жумлалардан бирини синов охирида белгилас қўйди. Шунингдек, жавоблар варақасини тўлдирши ҳам бирмунча соддалаштирилди. Бу ишларнинг баъчаси юқори малакали мутахассисларни кўпайтириш, бунинг учун олий ва ўрта махсус таълим масканларига фақат билимли ёшларни қабул қилишга қаратилган.

Абдумалик АБДУРАХМОНОВ суҳбатлашди.

Тошкент Давлат техника университетида «Олий математика», «Физика», «Информатика», «Назарий механика», «Техникавий термодинамика ва иссиқлик узатиш», «Машина ва механизмлар назарияси», «Электротехника ва унинг назарий асослари», «Робототехника», «Электродинамика» ва чет тиллари фанларидан республика олимпиадасининг иккинчи босқичи бўлиб ўтди.

Олий ўқув юртилари талабаларининг ижодий қобилиятларини ривожлантириш, иқтидорли ёшларни аниқлаш ва уларни қўллаб-қувватлаш, рағбатлантириш, келажда илмий-тадқиқот, лойиҳалаш, ишлаб чиқариш, уларнинг жаҳонга чиқаришлари ва бошқа соҳаларда муваффақиятли қатнашишларига эришиш мақсадида ўтказилган бу олимпиадада барча саралашлардан ўтган пойтахт ва вилоят олий ўқув юртиларидан келган 400 дан ортиқ талаба қатнашди.

Бир неча кун давом этган бу беллашувда олий математикадан Николай Дунишин (Тошкент Дав-

Танловлар

ХОРИЖДА ЎҚИШЛАРИ МУМКИН

лат техника университети II курс талабаси), «Техникавий термодинамика ва иссиқлик узатиш» бўйича Дилафруз Аскарова (Тошкент Давлат техника университети III курс талабаси) ва Отабек Жўраев (Фарғона политехника институтининг III курс талабаси) каби ҳаммаси бу йил 36 талаба совриндор ўринлар-

ни эгаллаб, фанини чуқур эгаллаганликларини намойиш қилдилар. Республика талабалар олимпиадаси ҳақидаги Низомига биноан совриндор талабалар I, II, III даражали диплом ва пул мукофотларидан ташқари ғолиблар мос фан бўйича давлат имтиҳони топширишдан озод қилинадилар ва уларнинг синов дафтарларига мазкур фандан энг юқори балл қўйилади. Ғолиб талабага ўзи эгаллаётган мутахассислик бўйича Ўзбекистон Республикасидаги етакчи олий ўқув юртиларининг бирида ўқишини давом эттириш ҳуқуқи берилади.

Республика талабалар олимпиадасининг чет тиллардан бирини биладиган ғолиблардан бирини давлатларнинг бирида (халқаро ҳамкорлик ҳақидаги шартномалардан келиб чиқадиган талаблар асосида) стажировка ўтиш ёки ўқиш тақлиф этилиши мумкин.

Ҳасан АБДУНАЗАРОВ.

САНЪАТЛАР МУШТАРАКЛИГИ

Турсунали ҚЎЗИЕВ, Ўзбекистон Бадий академияси раиси:

— Ватанимиз ҳудудда минг йиллар давомида шаклланган халқ амалий санъати, юксак даражадаги миниатюра мактаби аъёнчаларини давом эттириш, тасвирий санъат соҳасидаги таълим тизимини тиклаш эҳтиёжи ва тараққий эттириш мақсадида ташкил этилган Бадий академиямиз Тошкентда бўлиб ўтаётган йирик киноанжуман ишида фаол иштирок этмоқда. Ўзбекистон тасвирий санъат усталари киноанжуманлари каторида ўз асарларини анжуманда намойиш этиш, улар билан ёнма-ён бўлиб, кинофестивалда қатнашиш шарафига муяссар бўлишар.

Бадий академия кинофестивалининг энг яхши мусаввирига таниқли чинчисоз Ф. Даминов тайёрлаган махсус совринни тақдим этди.

Ўзбек тасвирий санъат усталари номидан анжуман иштирокчилари ва меҳмонларга тилагим: санъаткорларимиз муштараклиги давом этaversин. Кино ҳам, тасвирий санъат ҳам одамларга қувонч ва гўзаллик улашаверсин.

САЛОҲИЯТИ ЯНАДА ОРТАДИ

Рашид МАЛИКОВ, кинорежиссёр:

— Таниқли ёзувчи Эркин Аъзамнинг «Пийда» ҳикояси асосида янги фильмин суратга олишга киришдик. Фильмнинг сценарийси Эркин Аъзам ва кинодраматург Юсуф Розиков қаламига мансуб. Фильмда бир оила аъзоларининг мураккаб муносабатлари орқали умуминсоний қадриятлар ҳусусида фикр юритмоқчимиз. Фильмми-маз қаҳрамонлари ака-укаларнинг ҳаётга бўлган муносабатлари бутунлай бошқача. Бири ўз қишлоғини, она заминини жон-дилидан севади, иккинчиси шаҳар ҳаётини афзал кўради. Яхшиши фильм тайёр бўлсин, кейин мулоҳаза қиламиз. Энди эса муҳлисларга фурсатдан фойдаланиб дилымдагиларни изхор этсам.

Ўзбек киночилари XII Тошкент Халқаро кинофестивалини ўзгача бир кайфият билан қўтиб олдилар. Мен фестивалнинг қайта тикланганидан жуда хурсандман. Фестиваль — бу байрам. Халқаро анжуманимизнинг макъеи ва салоҳияти янада ортади, деб умид қиламан. Киноанжуман бизга чет эллик ҳамкасбларимиз билан мулоқот қилиш, фикр алмашиш, жаҳон киносининг энг яхши асарлари билан тани-шиш имкониятини беради.

Шаҳримизнинг қайси гушасига борманг ҳозир қизгин баҳсларнинг гувоҳи бўласиз: «Хиндистондан Акбархон келибди!», «Эшитдингми, «Буюк Амир Темур» билан фести-валь танлов «ўринлари, бошлангубди!», «Сайрам Исоева Ўзбек олим-ини ўйнади!» Ҳа, XII Тошкент Халқаро кинофестивали ана шун-дай қизгин баҳсларга сабаб бўл-моқда.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Замонавий тиббиёт технологияси и яратиш, уни қўллаш ва кенг тарғиб қилиш ҳозирги кунда фаннинг муҳим вазифаларидандир. Бу борада Ўзбекистоннинг етакчи олимлари даволашнинг самарали усуллари қўлга киритиш, соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш устида қизғин иш олиб боришмоқда.

Зер муаммолари билан шуғулланувчи энг йирик муассасаларидан бири Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги қошидаги Восит Воҳидов номли жарроҳлик илмий марказидир. Бу ерда профессор Искандар Бойбеков раҳ-

гунги кунда аъзонинг яллиғланиши, шамоллаш, юқумли, сурункали касалликларда, шунингдек жарроҳлик, онкологик, гинекологик каби хасталикларни даволашда кенг қўлланади.

«SORBY FINE» фирмаси ҳозир-

Фан

ХИЗМАТДА — ЛАЗЕР

риш ишларида беқийс аҳамиятга эга. Унда н фойдаланаётганда дори—дарм онга эҳтиёж қамаяди. Лазер жарроҳлиги, лазер фотодинамик даволаш ҳамда қўли тезкор лазер даволашлар тиббиётнинг асосий тама л тоши ҳисобланади. Улар тиг теккизмасдан даволаш, аъзоларни сўзлаб қолиб оцептик операциялар сингари усуллар билан, ҳатто редиацион асоратларни ҳам даволаш имкониятини беради. Ла-

барлигида турли касалликларда лазер нурланишининг таъсири илк бор ўрганилган эди. Бугунги кунда лазер нурларининг инсон танасига таъсири устида тадқиқотлар олиб борилмоқда.

Лазер нурлари билан даволаш

юришга қулай. Уни поликлиникада, касалхонада, далада ҳам ишлатиш мумкин. Лазер вақтда жуда чидамли ва камқувват сарфлайди. У бу-

да «Лазер ва терапия» қўлланмасини чоп этишга ҳаракат қилмоқда. В. Козлов, В. Буйлининг «ЛД Мустанг» ёрдамида лазер билан даволаш» тўплами нашрдан чиқди. Бу қўлланма тиббиёт ходимлари учун амалий ёрдамдир. Ҳозирда Мирзо Улуғбек туманида тиббий жамғарма тузилмоқда. У ўзига бюджетдан ташқари бўлган сармояларни жалб этади. Жамғарма маблаг тиббиётнинг долзарб муаммоларини ҳал

қилишга сарф этилади. Жамғарманинг асосий вазифаси маҳаллий технологияларни ишлаб чиқиш, чет эл тиббий технологияларини жалб этиш, бепул ёрдам кўрсатиш усуллари қўлга қўйиш, керакли тиббий жиҳозлар билан таъминлашдир. Жамғарма таркибиде даволаш-таъхис маркази, ахборот-эксперт тизимлари, компьютер тармоқлари, ахборот иқтисодиёти, телевизион тиббий бўлим ҳамда ҳуқуқий маслаҳат бўлимларини тузиш кўзда тутилган. Айни пайтда фирманинг олдида қўйган режаси 1-шаҳар юқумли касалликлар касалхонаси ходимлари билан биргаликда бу ерга ташхис қўядиган ускуналар олиб келишидир. Бундан ташқари ушбу илмий жамоа мутахассислари «МУС-ТАНГ — БИО/РС» даволаш-таъхис лазер мажмуасини ишлаб чиқармоқда.

Хонбиби МАҲКАМОВА.

Ажойиб ёз фасли келиб, иссиқ қўёш нури, ўлкамизнинг музсаффо об-ҳавоси болаларни қувонтирмоқда. Дастурхонимиз ёзининг ширини — шакар сабабот ва мевадарига тўлиб бормоқда. Лекин бу паллада асосан ёш болалар ўртасида ўтир юқумли ичак касалликларининг пайдо бўлишини ҳам унутмаслик керак. Кичик ёшдаги болаларда ўтир ичак касаллиги, ичтерлама, ичбурғу, паратиф, сальмонеллез бирмунча хавфли ва қўн тарқалган хасталиклари.

Ичак касаллигини чақирувчи микроорганизмлар, (табқалар) ташқи муҳитга бирмунча чидамли: сувда ва тупроқда бир неча

Саломатлик

ОЗОДАЛИКДАН ДАВО ҚОЧАДИ

ой сақланиши мумкин. Улар 55 даражага қиздирилганда, 60 дақиқа, 60 даражага қиздирилганда 15 дақиқа, 30 фойз хлорамин эритмасида бир неча дақиқада ўлади. Сут маҳсулотларида 8-10 кунча сақланади. Шу сабабли сутни қайнатмасдан ичиш мумкин эмас. Ёш болалар ерда, полда эмаклаб юриб, ҳар хил ўйинчоқларни оғизга олиб, бармоқларини сўриши натижасида оғизга микроб тушади. Оғиз оралиги меъда — ичак йўлига ўтади ва ингичка ичак деворига жойлашиб, қўла бошлайди. Микроблар ўзидан захар чиқариб, ичак деворларини шикастлайди, захар қонга сўрилиб, танага тарқалади.

Ўтир ичак касаллигининг яшрин даври бир неча соатдан 3-7 кунга ташқил қилади. Хасталикнинг оғир турда бола безовталанади, уйқуси бузилади, она кўрагини оймай қўяди, оқват емайди, ранги кетиб, кўз атрофи қўради, тана ҳарорати 39-40 даражага кўтарилди, кўп қайт қила бошлайди, бир кунда 12-15 мартагина ичак кетади. Бу ҳолатларнинг натижасида тана сувсизланади, тери ва шиллик қаватлари қурийдил, қўлари киритиб, бола сўзиб қолади. Айрим болалар ҳушидан кетиши, ҳарорат баландлигидан шайтонлаб қолиши мумкин. Касалликнинг бошланғич белгиларини сезган оналар тезда шифокорга мурожаат қилиб, хасталик олдини олишлари керак.

Ўтир ичак касаллигига чалинмаслик учун, аввало озодалик қоидаларига риоя қилиш зарур. Хўсусан оқватланиш олдиндан ва ҳоҳлатдан чиққандан сўнг қўлни албатта совуяб ювиш, қайнатилмаган сувдан ичимлик сифатида фойдаланмаслик, оқик сув ҳавзаларида қўмилган вақтда оғизга сув қилишига йўл қўймаслик лозим. Шунингдек, сабзавот ва ҳўл мевадарини истеъмол қилишдан аввал, фақат қайнаган сувда ювиш, юқумли касаллиқни тарқатувчи ҳаётотларни қирғиб ташлаш тавсия этилади.

Севара НОСИРОВА,
шаҳар саломатлик маркази тарғиботчиси.

ТИЖОРAT ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ДИККАТ!

ТОШКЕНТ ШАҲАР КЎЧМАС МУЛК БИРЖАСИ КИМОШДИ САВДОЛАРИНГ УТКАЗАДИ

Давлат мулки қўмитаси Тошкент шаҳар бошқармаси, Тошкент кўчмас мулк биржаси ва Ақмал Икромов тумани ҳокимлиги ҳамкорликда эксперимент тарқасида Ақмал Икромов туманида жойлашган Маҳаллий кенгашлар тасарруфлари уларнинг аввал фойдаланишда бўлган хонадонларига қўчи кириш ҳуқуқини сотиб олиш «Кимошди» савдосини 1997 йил 10 июнда ўтказди.

«Кимошди» савдосини ўтказиш шартлари қуйидагидек:

Жисмоний шахслар учун:
— «Кимошди» савдосига қатнашиш учун белгиланган тартибда расмийлаштирилган талабнома;
— Паспорт ёки Тошкент шаҳрида доимий истиқомат қилишни тасдиқловчи ҳужжат.

— Ахборотномада эълон қилинган ҳисоб рақамига тўланган бошланғич нарҳининг 10 фойзи миқдориде гаров пули тўлов ҳужжатининг нусхаси. (Гаров пулларини тўлаш нақд пул ёки пул ўтказиш йўли билан амалга оширилади).

Юридик шахслар учун:

— «Кимошди» савдосига қатнашиш учун белгиланган тартибда расмийлаштирилган талабнома;
— Ахборотномада эълон қилинган ҳисоб рақамига тўланган бошланғич нарҳининг 10 фойзи миқдориде гаров пули тўлов ҳужжатининг нусхаси;

— Ўз ҳодимларига хонадонларга қўчи кириш ҳуқуқини олиб бериш тўғрисидаги жамоа йиғилиши қарорининг нусхаси.

Қуйидаги ҳолларда талабдорлар «Кимошди» савдосига қўйилмаслиги мумкин:

— Агар талабдор амалдаги қонунчиликка мувофиқ сотиб олувчи деб тан олинмас;

— Ўйлардаги хонадонлар 1 хоналидан 4 хоналигача;

— бошланғич нарҳи 400 000 сумгача;

— уйларнинг техник ҳолати таъмирлаш ишларини талаб этади; Ақмал Икромов тумани ҳокимлиги Тошкент шаҳар Давлат мулк бошқармаси томонидан «Кимошди» савдоси қўйилган билан тузилган олди-соти шартномасига асосан хонадонларга қўчи кириш ҳуқуқини тасдиқловчи ордени расмийлаштиради;

«Кимошди» савдосининг қўйилган амалдаги қонунчиликка биноан сотиб олинган уйларни истакларига асосан ҳуқуқийлаштирадilar.

«Кимошди» савдоси Ақмал Икромов тумани ҳокимлиги биноси мажлислар залида 1997 йил 10 июнь соат 10.00 да бошланади.

ШОШИЛИНГ, БУ СИЗНИНГ ИМКОНИЯТИНГИЗ!

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Абдулла Қодирий кўчаси 13, 1-қават, 1-хона. Телефонлар: 44-44-72, 44-44-73, 74-16-77, 74-01-57.

2-Тошкент Давлат тиббиёт институти 1997/98 ўқув йилида тиббиёт олий ўқув юрталарига тест синовлари асосида кириш учун 1997 йил 1 июндан бошлаб икки ойлик тайёрлов курси тинловчиларини қабул қилади.

— 2-ТошДавТИ тайёрлов курси Ўзбекистон Республикасининг тиббиёт олий ўқув юрталарига кириш учун қуйидаги фанлар: биология, кимё, ўзбек тили (рус тили) бўйича тест синовлари асосида имтиҳон топиришига тайёрлайди.

Ҳужжатлар тайёрлов курси учун 1997 йилнинг 31 майига қабул қилинади. Тайёрлов курсида ўқитиш институтининг малакали профессор ва ўқитувчилари томонидан олиб борилади.

Манзилимиз: 700109, Тошкент шаҳри,

Форобий кўчаси, 2.

2-ТошДавТИ қошидаги лицей.

(116, 28, 10 ва 34-автобусларнинг

«2-ТошДавТИ» бекати).

Маълумот учун телефон: 46-95-32.

2-Тошкент Давлат тиббиёт институти қошида ташқил қилинган Тиббиёт лицейи умумтаълим мактабининг 9-синфини яхши ва аъло баҳолар билан мубаффақиятли тугатган, тиббиётга қизиққан иқтидорли ва истеъдодли ўқувчиларни компьютер ёрдамида тест синовлари асосида 10-синфга қабул қилиш учун танлов эълон қилади.

Лицей дарслари институтининг малакали профессор-ўқитувчилари томонидан олиб борилади. Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади. Ўқишга кирувчиларнинг ҳужжатлари 1997 йил 20 июндан 1 августга қабул қилинади. Қабул учун қуйидаги ҳужжатлар талаб этилади:

1. Институти ректори номига ариза.

2. 9-синфини битирганлиги ҳақидаги шаходатнома (асл нусхаси).

3. Соғлиғи тўғрисидаги маълумотнома (086-шаклда).

4. Мактаб педагогик кенгаши томонидан берилган тавсиянома.

5. 3х4 ўлчамда 6 та фотосурат.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, С. Раҳимов тумани, Шифокорлар шаҳарчаси, Қамарисо кўчаси 46-уй, Тиббиёт лицейи биноси. (10, 28, 34, 116-автобуслар «2-ТошДавТИ»нинг бош ўқув биноси ва 12-трамвайнинг «29-мактаб» бекатлари.

ПРОФЕССОР М. С. ТУРСУНХҲАЕВА НОМЛИ

ТОШКЕНТ ТИББИЁТ БИЛИМ ЮРТИ

26, 27, 28 май кунини АБИТУРИЕНТЛАР УЧУН

«ОЧИҚ ЭШИКЛАР» КУНИНИ

ЎТКАЗАДИ.

МАНЗИЛИМИЗ:

Тошкент шаҳри, Собир Раҳимов тумани, академик Усмонхўжаев кўчаси, Қозимхўжаев кўчаси, 16-уй.

Автобуслар: 11, 147, 64, 28.

Троллейбуслар: 4, 20.

«Чорсу» метроси, «Марказ-26» бекати.

Телефон: 40-32-65.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш

вазирлигининг тиббиёт билим юрти

28 май кунини абитуриентлар учун

«ОЧИҚ ЭШИКЛАР» кунини ўтказиш.

Бизнинг манзилимиз: Тошкент шаҳри,

Чилонзор тумани,

Чилонзор кўчаси, 1-кв. 9-уй.

Автобуслар: 2, 94, 34, 77, 50, 80;

Троллейбуслар: 6, 7, 11, 16;

Трамвайлар: 4, 9. «Чилонзор» бекати.

Метронинг «Хамза» бекати.

Халқ таълими вазирлиги қошидаги Марказлаштирилган ҳи-

собхона бўлими жамоаси етакчи ходим Хикмат Нуритдинович

Абдулжаббаровга падари буюрқувори

Нуритдин ака АБДУЖАББАРОВНИНГ

вафот этганини муносабати билан чуқур таззия изҳор этади.

Пойтахтимиз тиббиёт масканларидаги ҳамширалар ўртасида ўтказиш аънаанага айланиб қолган. «Ҳамшира — 97» шаҳар кўрик-танловининг бу йилгиси ҳам «Туркистон» саройида бўлиб ўтди.

Танловлар

«ҲАМШИРА — 97»

Шаҳар соғлиқни сақлаш бош бошқармаси, «Камолот» жамғармаси Тошкент шаҳар бўлими ҳамда «Соғлом авлод учун» республика жамғармасининг Тошкент шаҳар дирекцияси ташаббуси билан уюштирилган ушбу тадбирда туманлар миқёсидаги беллашуларда ғолиб чиққан ҳамширалар қатнашишди. Мусобақа аввалида одатдагидай ўтган йили ўтказилган «Ҳамшира — 96» шаҳар кўрик-танловининг ғолиби Гулнора Кориева танлов иштирокчиларини табриклаб, уларга омад тилади.

Кўрик-танлов беш шарт бўйича ўтказилди. Жумладан биринчи шарт — «Ташрифга кўра ҳамширалар томошабинларни ўзлари меҳнат қиладиган муассаса ҳамда ушбу мусобақага ўзлари тайёрлаган рамзларни турли йў-

синларда таништиришди. Иккинчи шартга кўра фильм-ролик ёрдамида экранда беморларни қабул қилиш лаҳзалари акс эттирилиб, иштирокчилар унда шифокор берган саволга тўғри жавоб топишга интилишди. Учинчи шарт бўйича ҳамширалар вабога қарши махсус химия кийимларини тез ва тўғри кийиш, тўртинчи шарт бўйича эса хатхидмларини намойиш этишди. Кўрик—танлов ҳамшира қизларнинг ўз касбини қай даражада билиши ва дунёқарашининг нечоғли кенглигини-очишга асосланди.

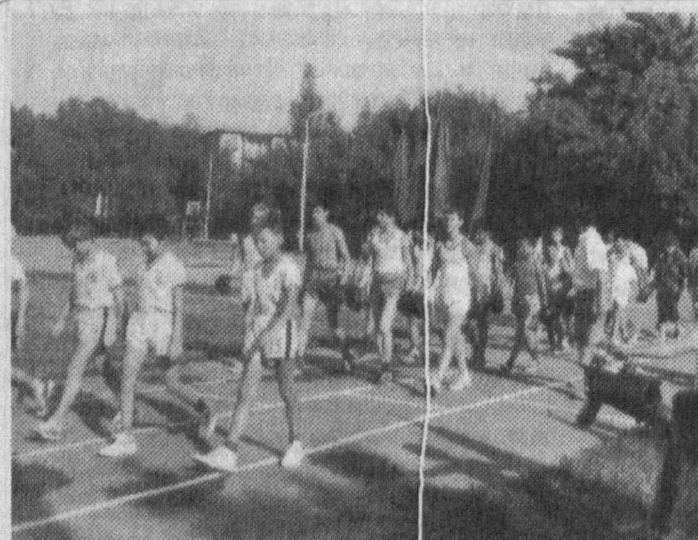

Ҳамширалар беллашуви давомиде «Ялла» вокаль қолғу ансамбли, 394 — «Ором» болалар боғчасининг жажжи санъаткорлари, шунингдек шахримиздаги тиббий муассасаларнинг ҳаваскор ҳамширалари қўшиқ ва рақслар ижро этишди.

Тадбир сўнгига барча шартлар бўйича ҳамширалар тўплаган баллар ҳисоблаб чиқилиб, якун ясалди. Ҳақамлар ҳайъатининг ҳулосасига кўра Ялкасарой туманидаги 1-болалар сома-тик касалхонаси ҳамшираси Ҳилола Абдурахимова биринчи ўринга, Шайхонтохур туманидаги 2-болалар юқумли касалликлари касалхонаси ҳамшираси Ҳа-кимма Ахролова иккинчи ўринга, Мирзо Улуғбек туманидаги соғлиқни сақлаш бош бошқармасига қарашли марказий поликлиника ҳамшираси Ольга Фадеева учинчи ўринга лойиқ деб топилди. Ҳамшираларнинг ҳар бирига шаҳар соғлиқни сақлаш бош бошқармаси томонидан «ДЭУ» телевизорлари, шунингдек «Камолот» жамғармасининг шаҳар бўлими, Шайхонтохур туманидаги «Байр» фирмасининг совғалари тақдим этилди.

Абдулҳамид АБДУРАИМОВ.
СУРАТЛАРДА: «Ҳамшира — 97» шаҳар кўрик-танловидан лавҳалар.

Рашид Галиев олган суратлар.

Ҳамза туманида спортнинг кўпгина турлари бўйича пешқадам бўлишга интилиш кучли. Тумандаги қорхона ва муассасаларда оммавий спорт тадбирлари мунтазам ўтказилади. Айниқса, футбол мусобақаларининг ҳадвали йилдан-йилга кенгайиб борапти.

Қорхона, маҳалла ва ўқув юрталарининг энг яхши футболчиларидан тузилган «Турон» командаси эса иккинчи лига жамоалари ўртасида Тошкент шаҳар ҳокими кубоги учун аънавий турнирда мубаффақиятли қатнашапти. Спортнинг бошқа турлари бўйича туман майдонларида етишиб чиққан таниқли спортчилар, чемпионлар рўйхати ҳам анчагина узун. Айни пайтда уларга муносиб ўринбосарлар тайёрлаш борасида кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда.

Туман спорт қўмитаси ва халқ таълими бўлими ҳамкорликда «Авиасоз» ўйингоҳида уюштирган спорт байрами соғлом авлодни тарбиялаш йўлидаги сай-ҳаракатларнинг амалий намойишига айланди.

Йиллик ўйингоҳ байрамога безатилган. Тонгданок таралган шўх мусикалар ҳаммани бу ерга қорлади. Ўйингоҳ гавжум — томошабинлар ҳам, ҳаваскор, ёш спортчилар ҳам кўп. Ниҳоят, ранг-баранг спорт кийимидеги буллажак чемпионлар саф торттишган, бош мураббий байрам кўйиғининг шайлиги ҳақида ақборт берди. Шундан сўнг ҳар бир спорт бўйича жамоаларнинг кўргазмали чиқишлари бошланди. Икки юз нафардан зиёд ёш велоспортчиларнинг чиқиши тадбирга ўзгача руҳ бағишлади. Гимнастикачилар ўзларининг нафис ҳаракатлари билан санъат ва спортнинг муштараклигини намойиш этидилар. Ҳа, келажакда улар орасидан Венера Зарипова, Оксана Чусовитиналарнинг ўринбосарлари етишиб чиқиши-

ТОШКЕНТ
ОҚШОМИ
Toshkent oqshomi

Муассис:
ТОШКЕНТ ШАҲАР
ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз:
700000, Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар:
хатлар — 33-29-70;
эълонлар: 33-28-95,
33-08-74, 36-57-65.
факс: (3712) 33-29-09.

Душанба, горишлар
ва ҳафта
қўламли тақдир.
Нашр қўрсатилган
64690

Нашрин етказиб бериш
масалалари бўйича турар
жойлардаги почта бўлимига
ёки «Тошкент почтасига»
33-74-05 телефонига мурожаат
қилиниши мумкин.